AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

ERMENİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİNİN 79. SAYISI YAYINLANDI

13.05.2026

Değerli Okurlarımız,

Ermeni Araştırmaları dergisinin 79. sayısıyla siz kıymetli okurlarımızla yeniden buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu sayımızda, dergimizin geleneksel unsurlarından biri olan editör başyazısının yanı sıra dört araştırma makalesi ve bir kitap incelemesi yer almaktadır.

79. sayımızda yer alan çalışmalar, benimsedikleri yöntemsel yaklaşımlar ve ele aldıkları temalar itibarıyla Ermeni araştırmaları alanındaki akademik tartışmalara yeni katkılar sunmayı amaçlamaktadır. Farklı disiplinlerden beslenen bu katkılar, hem tarihsel hem de güncel meselelerin çok boyutlu biçimde değerlendirilmesine imkân tanımakta; alan yazınına eleştirel ve analitik bir perspektif kazandırmaktadır.

Dergimizin geleneksel bölümlerinden biri olan **Olaylar ve Yorumlar** başlıklı editoryal yazıda, Alev Kılıç tarafından Kasım 2025 □ Nisan 2026 dönemine ilişkin kapsamlı bir değerlendirme sunulmaktadır. Bu çerçevede, Ermenistandaki iç siyasi gelişmeler, ülkenin dış politika yönelimleri, Azerbaycan ile yürütülen barış anlaşması süreci ile Türkiye □□□□□□□□□□ ilişkileri ve normalleşme süreci çok boyutlu bir perspektifle ele alınmaktadır. Söz konusu dönemde yaşanan gelişmelerin önemli ölçüde 7 Haziranda yapılacağı açıklanan parlamento seçimlerine odaklandığı görülmektedir. Nikol Paşinyan liderliğindeki yönetim, ABD ve ABnin siyasi desteğiyle, tarihsel söylemlerden görece uzaklaşan, komşularla iyi ilişkiler kurmayı hedefleyen ve Batı ile yakınlaşmayı önceleyen barış yanlısı bir yaklaşım benimsemiştir. Buna karşılık, eski üç cumhurbaşkanının öncülük ettiği Rusya yanlısı muhalefetin etkisiz kaldığı; muhalefet rolünün büyük ölçüde geleneksel söylemleri savunan Ermeni Apostolik Kilisesi ile onun etkisi altında şekillenen yeni bir siyasi oluşum ve bu oluşumla ilişkilendirilen iş insanı Samvel Karapetyan tarafından üstlenildiği gözlemlenmektedir. Bu bağlamda, Rusya ile Batı arasındaki jeopolitik rekabetin yanı sıra, dinî dayanışma temelinde farklı aktörlerin Apostolik Kiliseye verdiği desteğin, Ermenistan iç siyasetinde çok katmanlı bir görünüm ortaya çıkardığı dikkat çekmektedir.

79. sayımızın ilk araştırma makalesi, Tuncay Öğüne ait **Ermeni Teröründe İlk Kurşun: Van Örgütlenmesi ve Çuh Gediği Vakası** başlıklı çalışmadır. Makalede, 19. yüzyıl sonlarında Vandaki örgütlenme dinamikleri ile 1889 tarihli Çuh Gediği Vakası incelenmektedir. Mıgırdiç Kırımyan ve Mıgırdiç Portukalyanın etkileriyle Armenagan Partisinin kuruluş süreci ve silahlı mücadele yaklaşımı ele alınırken, söz konusu olay siyasal ve örgütlü bir şiddet eylemi bağlamında değerlendirilmektedir.

İkinci makale, B. Mehmet Bozaslan ve M. Burak Kocamış tarafından kaleme alınan **Bağımsız Ermenistan ve Ermeni Diasporası** başlıklı çalışmadır. Çalışma, Ermenistanın bağımsızlık sonrası

siyasal gelişimini devlet ve diaspora ekseninde ele almaktadır. Levon Ter-Petrosyandan Nikol Paşinyana uzanan liderlik dönemleri çerçevesinde ülkenin iç ve dış politikada karşılaştığı temel sorunlar analiz edilmekte; ayrıca başta ABD, Rusya ve Fransa olmak üzere farklı coğrafyalarda etkinlik gösteren Ermeni diasporasının küresel ölçekteki rolü değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, devlet-diaspora etkileşiminin Ermeni siyasetinin şekillenmesindeki belirleyici etkisi ortaya konulmaktadır.

Üçüncü makale, Ramazan Hüseyin Biçer tarafından kaleme alınan **İstanbul Şeriyye Sicillerindeki Ermeni Vakfiyeleri (XVIII. Yüzyıldan XX. Yüzyıl Başına Kadar)** başlıklı çalışmadır. Yazar, Osmanlı Devleti bünyesinde uzun yıllar zimmî statüsünde varlıklarını sürdüren Ermeni toplumunun vakıf faaliyetlerini incelemektedir. İstanbul Şeriyye Sicillerinde yer alan vakfiye metinlerinden hareketle hazırlanan çalışmada, söz konusu vakıflar; hayır şartları, kuruluş biçimleri, mekânsal dağılım ve vakıf türleri açısından analiz edilmektedir. Ayrıca vakfiyelerde adı geçen kilise ve mektep gibi kurumsal yapılar üzerinden dönemin toplumsal ve siyasal gelişmelerine de ışık tutulmaktadır. Bu yönüyle çalışma, sınırlı biçimde ele alınmış bir alanı bütüncül bir yaklaşımla inceleyerek literatüre özgün bir katkı sunmaktadır.

Dördüncü araştırma makalesi, Gülsüm Gizem Özyol Aşçı ve Sami Kiraz tarafından kaleme alınan **Yenilginin Çerçevelenmesi: II. Karabağ Savaşında Ermenistan Medyasında İktidar ve Muhalefet Söylemleri** başlıklı çalışmadır. Bu çalışma, II. Karabağ Savaşının Ermenistan basınındaki yansımalarını medya söylemleri üzerinden incelemektedir. Hükümet yanlısı ve muhalif medya organlarının savaş, mağlubiyet ve barış süreçlerine ilişkin farklı anlatıları karşılaştırmalı olarak analiz edilirken; iktidara yakın söylemlerin milli birlik ve dış tehdit vurgusuyla meşruiyet üretmeye yöneldiği, muhalif söylemlerin ise Nikol Paşinyan yönetimini stratejik başarısızlık ve meşruiyet krizi üzerinden eleştirdiği ortaya konulmaktadır. Çerçeveleme kuramı ve eleştirel söylem analizi temelinde, nitel içerik analizi ve Faircloughun üçlü modeli kullanılarak yürütülen çalışma, medya söylemlerinin yalnızca olayları aktarmakla kalmayıp, çatışmanın anlamlandırılması, toplumsal travmaların yorumlanması ve siyasal kutuplaşmanın derinleşmesinde belirleyici bir rol oynadığını göstermektedir.

Dergimizin 79. sayısında bir kitap incelemesine de yer verilmiştir. Ahmet Can Öktem, Onur Önol tarafından kaleme alınan **Çarın Ermenileri: İmparatorluk Rusyasında Bir Azınlık** isimli kitabı değerlendirmiştir.

Dergimizin bu sayısının hazırlanmasında emeği geçen tüm yazarlara, hakemlerimize ve yayın sürecine katkı sunan herkese teşekkür eder; 79. sayımızın araştırmacılar ve konuya ilgi duyan okurlar için faydalı olmasını temenni ederiz.

Bir sonraki sayımızda yeniden buluşmak dileğiyle.

Keyifli okumalar diler, saygılarımızı sunarız.

79. sayıya erişmek için tıklayınız

Kaynak/Source: